

<http://iombest.com/rose/>

Nuorten mielenterveys ja mielenterveyden häiriöt

Nadja Kakkuri &
Anni Michelsson

Kuohuva nuoruus

- o Nuoruusikä = ikävuodet 12-22
- o Fyysiset ja psyykkiset muutokset
- o Tunnekuohut ja mielialan vaihtelut
-> ristiriidat
- o Itsenäistyminen ja vanhemmista irtaantuminen
- o Seksuaalisuuden kehittyminen
- o Oman identiteetin muodostuminen

empoweredteensandparents.com/services/services-for-parents

Mitä mielenterveys on?

- Mielenterveys -sanalla negatiivinen leima
- Ei tarkoita pelkästään sairauden puuttumista
- Hyvinvoinnin ja terveyden perusta
- Vahvistaa toimintakykyä
- Auttaa selviytymään elämän kolhuista
- Hyvinvoinnin kokeminen ja elämisen taito
- Mielenterveyteen vaikuttavat ihminen itse, muut ihmiset ja ympäröivät olosuhteet

Mielenterveys

○ <u>Uhkaavat tekijät</u> ○ Sisäiset tekijät, perimä ○ Huonot ihmissuhteet ○ Itsetunnon haavoittuvuus ○ Syrjäytyminen ○ Päihteet ○ Haitallinen ympäristö ○ Epävarmuus tulevaisuudesta ○ Stressitekijät	○ <u>Suojaavat tekijät</u> ○ Sisäiset tekijät, perimä ○ Ihmissuhteet ○ Itsetunto ○ Hyväksytyksi tuleminen tunne ○ Kyky kohdata vastoinkäymisiä ○ Mahdollisuus toteuttaa itseään ○ Opiskelu, työ, harrastukset ○ Elämänhallinta ○ Turvallinen ympäristö

Mielenterveyden häiriöt

- Psykkinen oireilu ja sairaudet
- Tilanne Suomessa
- Nuorten keskeiset mielenterveyden häiriöt:
  - Ahdistuneisuushäiriöt
  - Mielialahäiriöt
  - Käytöshäiriöt
  - Päihdehäiriöt
  - Monihäiriöisyys

[http://www.tessio.fi/content/sy\[5C3%44ytyntservsfgma](http://www.tessio.fi/content/sy[5C3%44ytyntservsfgma)

Käytöshäiriöt

- Koulupinnaus
  - Aktiivisuuden ja tarkkaavaisuuden häiriöt
- Nuorisorikollisuus:
  - Väkivaltaisuus
  - Varastelu
  - Ilkivalta
    - Päihteet, masennus, ahdistuneisuus

<http://www.svbl.fi/artikkelit/ruusu02/2011&sl=6ok13257>

http://www.tti.fi/partner/111/2011/08_2011/hain_stressi_vakuttaja/sivut/default.aspx

Mielialahäiriöt

Nuorten masennus

- o Vakava masennustila
  - o itsetuhoisuus
- o Pitkäaikainen masennus
- o Tyypin 1 & 2 kaksisuuntaiset mielialahäiriöt
- o Mielialan aaltoiluhäiriö

<http://www.studio55.fi/hyvaolo/artikkelit.shtml/1161800/stressi-satellee-seikaan>

Ahdistuneisuushäiriöt

- o Paniikkihäiriö
- o Sosiaalisten tilanteiden pelko
- o Yleistynyt ahdistuneisuus
- o Pakko-oireinen häiriö

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/ajankohtainen/mma-tyoite-voidaan-tehdä/>

Päihteet

- Tupakka, nuuska
- Alkoholi
  - Riskikäyttö
  - Haitallinen käyttö
  - Alkoholiriippuvuus
- Huumeet
- Lääkkeet

Kuinka paljon on 1 annos?

Yksi **pullo** (33 cl) ruokakaupan **olutta**, **siideriä** tai **lonkeroa**.
 Yksi **lasillinen** (12 cl) puna- tai valkoviiniä.
 Yksi pieni lasillinen (8 cl) sherryä, madeiraa tai vermuttia tai muuta **väkevää viiniä**.
 Yksi **ryppyilasillinen** (4 cl) **viinaa**, konjakkia, viskiä, rommia tai likööriä.

1 annos =

pieni pullo keskiolutta   iso viini   viinaryppy

Kuinka paljon?

Iso tuoppi tai tölkki (50 cl) keskiolutta = **1,5** annosta.
 Pullo (33 cl) Alkon olutta tai vastaavaa = **1,3** annosta.
Kolmen vartin pullo (75 cl) puna- tai valkoviiniä = noin **6** annosta
 Hanapakkaukset (2 l) puna- tai valkoviiniä = noin **16** annosta
 Kolmen vartin pullo (75 cl) väkevää viiniä = noin **9** annosta
Puolen litran pullo (50 cl) viinaa tai esim. konjakkia = noin **12** annosta

<http://www.tohtori.fi/masennuslinkki/>   http://ravintomuseo.fi/verit_alkoholi.php?menu=5

Mielenterveyden edistäminen -muistilista

- Huolehdi perhe- ja ystävyssuhteistasi
- Puhu ongelmistasi, osoita tunteesi
- Harrasta
- Syö, liiku ja nuku säännöllisesti
- Muista myös laiskotella ja hemmotella itseäsi
- Tunnista stressi ja pyri vähentämään stressitekijöitä
- Arjen hallinta
- Pidä tavoitteet realistisina ja usko itseesi
- Onnistumisen kokemukset tärkeitä

<http://www.afm.org.uk/page/Walking%20On%20Eggs.html>   http://classroomjoomla.com/classroom/049-cts/tennis-ball_jpg.htm

Lähteet

- o <http://www.paindelinkki.fi/>
- o Haasjoki, E. & Ollikainen, T. 2010. Suomen mielenterveysseura. Turun kriisikeskus. SMS-Tuotanto Oy.
- o Lehtinen, T. & Lehtinen, I. 2007. Mikä mättää? Murrosiän muutokset kotona ja koulussa. Helsinki. Edita.
- o Savolainen, M. 2007. Mielenterveys ja mielenterveyden edistäminen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus.
- o http://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/18174ABF-4E61-47E6-8654-EBCD8714C386/0/Kasikirja_Mielenterveydesta_ja_ensivasta_2_painos.pdf
- o Marttunen, M. & Rantanen, P. 2001. Nuorisopsykiatria. Teoksessa Psykiatria, 518–556. Lönnqvist, J., Heikkinen, M., Henriksson, M., Marttunen, M. & Partonen, T. 2.-3. painos. Helsinki. Kustannus oy Duodecim.
- o Aalto, M., ym. Terveystieteiden tutkimuslaitos. 2009. Mielenterveys- ja päihdeongelmien varhainen tunnistaminen. Helsinki. Yliopistopaino.
- o Fjörd, S., Kalfiala-Heino, R., Ranta, K., von der Pahlen, B., Marttunen, M., Terveystieteiden tutkimuslaitos. 2009. Nuorten ahdistuneisuus ja päihteiden käyttö. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.